

Geleerden over Śrīla Prabhupāda

Dit levensverhaal van Śrīla Prabhupāda is een duidelijk bewijs dat het mogelijk is om de waarheid over te dragen en tegelijkertijd een dynamisch en opmerkelijk en zelfs in bepaalde opzichten een 'origineel' persoon te zijn... Op een leeftijd die bijna iedereen heel gevorderd zou noemen en waarop de meeste mensen op hun lauweren zouden rusten, gaf hij gehoor aan de opdracht van zijn spiritueel leraar en begon zijn moeilijke en inspannende reis naar Amerika. Śrīla Prabhupāda is natuurlijk een van de duizenden leraren op het gebied van spirituele kennis. Maar op een bepaalde manier is hij ook een uit duizenden – en misschien wel een uit een miljoen.

HARVEY COX
Professor in de Theologie
Universiteit van Harvard

Bij het lezen van deze beschrijvingen zal de lezer geraakt worden door Śrīla Prabhupāda's persoonlijke kwaliteiten – zijn vastberadenheid, oprechte nederigheid en diepe spiritualiteit... Zijn leven, zoals hier beschreven, belichaamt het ideaal dat hij anderen voorhield. In een tijdperk vol hypocrisie en cynisme is zo'n zeldzaam voorbeeld precies wat we nodig hebben.

DR. J. STILLSON JUDAH
Emeritus hoogleraar Godsdienstgeschiedenis
Graduate Theological Union

Iedereen die deze biografie leest zal geboeid raken. Dit waargebeurde verhaal verschaft ons een overvloed aan gegevens die ons helpen om het ontstaan van een religieuze beweging te begrijpen die nieuw is voor het Westen. In dit boek vinden we meer informatie dan in welk werk over welke andere beweging dan ook.

Een heel belangrijk punt is, dat hier getoond wordt dat ISKCON niet gewoon een 'nieuwe' religieuze beweging is die alleen volgelingen telt in de Verenigde Staten en West-Europa, maar dat deze beweging diepgeworteld is in India en zich van daaruit over de hele wereld heeft verspreid. Het is een religieuze beweging die haar oorsprong heeft in India en nog steeds leeft en groeit in het India van vandaag.

DR. ROBERT D. BAIRD

Professor in de Godsdienstgeschiedenis

School voor Religie Universiteit van Iowa

Hier vinden we het verhaal van een profetische spiritueel leraar, die de oorzaak van de chaos waar de hedendaagse maatschappij in verkeert volledig begrijpt. In een wereld waar het materialisme en hedonisme hoogtij vieren, is hij erin geslaagd tijdloze spirituele waarden te doen herleven. In dit boek maken we kennis met een heilige die iedereen die op zijn pad kwam aan het uiteindelijke doel van het leven herinnerde en hun niet alleen een theorie bood, maar bovenal een praktische manier van leven.

SHALIGRAM SHUKLA

Professor in de Linguïstiek

Universiteit van Georgetown

Zelden hebben we in de geschiedenis zo'n gedetailleerde en nauwkeurige beschrijving gehad van hoe een spiritueel leraar een nieuwe religieuze beweging sticht. En we hebben waarschijnlijk nog nooit over zo'n overvloed aan eerstehands gegevens kunnen beschikken. De godsdiensthistorici onder ons zullen jarenlang uit deze rijke bron kunnen putten.

DR. THOMAS J. HOPKINS

Voorzitter van de afdeling voor Religie

Franklin en Marshall College

Lancaster Lancaster, Pennsylvania

Een van de belangrijkste lessen die een oplettende lezer uit deze biografie van Bhaktivedanta Swami kan trekken, is hoe gecompliceerd en diepgaand de relatie tussen *guru* en leerling is. Veel van de kritiek van ouders en antisekte-bewegingen is gericht op het feit dat de sekteleiders absolute overgave zouden eisen van hun volgelingen. Men neemt aan dat de leider uit persoonlijke motieven (zoals macht of winstbejag) anderen manipuleert, terwijl de overgegeven leerlingen, in een toestand waarin ze niet langer voor zichzelf kunnen denken, gedwongen zijn de wispelturige bevliegingen van de spiritueel leraar te volgen. In dit boek over het leven van Śrīla Prabhupāda kunnen we zien hoe kortzichtig deze veronderstelling is. Uit iedere pagina komt duidelijk naar voren hoe deze jonge mannen en vrouwen zich vrijwillig wijden aan een man die ze bewonderen voor zijn diepgaande geloof en nederigheid, en niet voor zijn autocratische of dwingende eisen. Dit boek is een fascinerende kroniek, die ik u ten sterkste aanraad te lezen.

DR. LARRY D. SHINN

Professor in de Theologie

Oberlin College, Oberlin, Ohio

Prabhupāda

Een biografie van

Śrī Śrīmad A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

Stichter-ācārya van de Internationale Gemeenschap voor Krishna-bewustzijn

SATSVARŪPA DĀSA GOSWAMI

THE BHAKTIVEDANTA BOOK TRUST

Lezers die meer willen weten over de in dit boek behandelde onderwerpen, worden hierbij uitgenodigd contact op te nemen met het secretariaat van de Internationale Gemeenschap voor Krishna-bewustzijn.

NEDERLAND
ISKCON Amsterdam
Lizzy Ansinghstraat 80 I
1072 RD Amsterdam
t +31 (0)20 67 51 404
info@iskconamsterdam.nl
www.iskconamsterdam.nl

BELGIË
ISKCON Radhadesh
Petite Somme 5
6940 Septon (Durbuy)
t +32 (0)86 32 35 90
info@radhadesh.com
www.radhadesh.com

www.harekrishna.nl

SURINAME
Markine Sri Mayapur Dham
Kwattaweg 459
Paramaribo, Suriname
t +597 (0)895 0482
iskconsuriname108@yahoo.com
www.iskconsuriname.wordpress.com

www.krishna.com * www.bbtmedia.com

Herziene herdruk: 2024, 10 000 exemplaren

Oorspronkelijke Nederlandse titel: *Prabhupada – Het leven en werk van de stichter van de Hare Krishna beweging.*

Nederlandse publicatie: 1986

© 1986, 2024 The Bhaktivedanta Book Trust International, Inc.
Alle rechten voorbehouden.

Oorspronkelijke Engelse titel:
Prabhupāda – Your Ever Well-wisher

© 1983, 2003 The Bhaktivedanta Book Trust International, Inc.

ISBN 978 90 70742 37 9

NUR 731

Inhoud

	Inleiding	1
EEN	Eenzame strijd	29
TWEE	Het prille begin	56
DRIE	Alleen hij kon hen leiden	109
VIER	In alle steden en alle dorpen	162
VIJF	Een tempel voor Kṛṣṇa (I)	216
ZES	Een tempel voor Kṛṣṇa (II)	244
ZEVEN	Twee werelden verenigd	277
ACHT	De laatste les	322
	Boeken van Śrī Śrīmad	
	A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda	371
	Uitspraakgids	373
	Verklarende woordenlijst	375
	Over de schrijver	381
	Andere boeken van	
	Satsvarūpa Dāsa Goswami (Engels)	382

Inleiding

Ś RĪ ŚRĪMAD A. C. BHAKTIVEDANTA SWAMI, DIE LATER ŚRĪLA PRABHUPĀDA werd genoemd, zou pas na 1965, het jaar van zijn aankomst in Amerika, wereldberoemd worden. Voordat hij uit India vertrok, schreef hij drie boeken; in de twaalf jaar daarna zou hij er meer dan zestig schrijven. Voordat hij uit India vertrok, wijdde hij één leerling in; in de twaalf jaar daarna zou hij er meer dan vierduizend inwijden. Voordat hij uit India vertrok, geloofde bijna niemand dat hij zijn droom, een wereldwijde gemeenschap van toegewijden van Kṛṣṇa, zou kunnen verwezenlijken. Maar in de tien jaar daarna zou hij de Internationale Gemeenschap voor Krishna-bewustzijn oprichten en meer dan honderd centra openen. Voordat hij koers zette naar Amerika, was hij nog nooit buiten India geweest. Maar in de twaalf jaar daarna zou hij vele malen de wereld rond reizen om de beweging voor Kṛṣṇa-bewustzijn verder te verspreiden.

Hoewel het misschien lijkt alsof hij zijn levenswerk in een late opwelling van revolutionaire spirituele prestaties heeft volbracht, waren de eerste negen-enzestig jaar van zijn leven hierop een voorbereiding. En hoewel Prabhupāda en zijn leer voor de Amerikanen een onbekend en onverwacht verschijnsel waren – ‘Hij leek de geest uit Aladins lamp wel’ – was hij een krachtig vertegenwoordiger van een eeuwenoude culturele traditie.

Śrīla Prabhupāda werd op 1 september 1896 in Kolkata, India, geboren als Abhay Charan De. Zijn vader, een textielkoopman, heette Gour Mohan De en zijn moeder Rajani. Naar goed Bengaals gebruik lieten zijn ouders een astroloog komen om de horoscoop van het kind te berekenen en ze waren in de wolken met de gunstige uitkomst. De astroloog deed een bijzondere voorspelling: op zeventigjarige leeftijd zou Abhay de oceaan oversteken, een groot religieus leider worden en 108 tempels openen.

Het ouderlijk huis van Abhay lag aan Harrison Road 151 in het Indiase deel van Noord-Kolkata. Zijn vader, Gour Mohan De, maakte deel uit van de aristocratische *suvarṇa-vanik*-gemeenschap van kooplieden. Hij was verwant aan de welgestelde familie Mullik, die al honderden jaren handel in goud en zout had gedreven met de Britten. Vroeger waren de Mulliks lid geweest van de familie De,

een *gotra* (geslacht) dat teruggaat tot de oude wijze Gautama. Maar tijdens de Moghul-periode, toen India nog geen Britse kolonie was, had een moslimheerser de titel Mullik ('heer') verleend aan een welgestelde, invloedrijke tak van de De's. Een paar generaties later was een dochter van de De's getrouwd met iemand van de familie Mullik en sindsdien hadden de twee families contact gehouden.

Lokanath Mullik bezat een heel huizenblok aan beide zijden van Harrison Road en Gour Mohan bewoonde er met zijn gezin een paar kamers in een gebouw met drie verdiepingen. Tegenover het huis waar de familie De woonde, stond een Rādhā-Govinda-tempel, waar de Mulliks de afgelopen 150 jaar de Beeldgedaanten van Rādhā en Kṛṣṇa hadden vereerd. De Beeldgedaanten werden in stand gehouden met inkomsten uit de verschillende winkels van de Mulliks. Ook de priesters die de erediensten verzorgden, werden daarvan betaald. De leden van de familie Mullik gingen elke ochtend vóór het ontbijt naar de tempel om Rādhā-Govinda te zien. Ze offerden dan gekookte rijst, *kacauri's* en groenten op een grote schaal en deelden de *prasādam* daarna uit aan mensen uit de buurt die de Beeldgedaanten 's morgens kwamen bezoeken. Een van de dagelijkse bezoekers was Abhay Charan, samen met zijn moeder, zijn vader of een bediende.

Gour Mohan De was een zuivere *vaiṣṇava* en hij voedde zijn zoon op in Kṛṣṇa-bewustzijn. Omdat zijn eigen ouders ook *vaiṣṇava's* geweest waren, had Gour Mohan nooit vlees, vis, eieren, koffie of thee aangeraakt. Hij had een lichte gelaatskleur en was ingetogen van aard. Voordat hij 's avonds zijn textielwinkel afsloot, zette hij altijd een kom rijst midden op de vloer voor de ratten, zodat ze niet aan het textiel zouden gaan knagen. Wanneer hij thuiskwam, las hij in het *Caitanya-caritāmṛta* en het *Śrīmad-Bhāgavatam* (de belangrijkste teksten voor Bengaalse *vaiṣṇava's*), chantte hij op zijn meditatiekralen en vereerde hij de Beeldgedaante van Heer Kṛṣṇa. Hij was een vriendelijk en hartelijk man en gaf Abhay nooit straf. Zelfs wanneer hij zich verplicht voelde hem terecht te wijzen, bood hij eerst zijn verontschuldiging aan: "Je bent mijn zoon, dus moet ik je nu berispen. Dat is mijn plicht. Zelfs Caitanya Mahāprabhu's vader bestraftte Hem als dat nodig was. Trek het je dus niet te veel aan."

In het geheugen van Prabhupāda was voor altijd het beeld gegrift van de manier waarop zijn vader Kṛṣṇa met veel devotie vereerde. Hij zou zich herinneren hoe zijn vader 's avonds meestal laat thuiskwam van zijn textielwinkel en hoe hij Heer Kṛṣṇa dan trouw vereerde, terwijl hij voor het huisaltaar stond. "Wij sliepen al", vertelde Prabhupāda, "en vader deed *ārati*. Dan werden we wakker van het *ting-ting-ting* van de bel en zagen we hem neerbuigen voor Kṛṣṇa."

Gour Mohan wilde dat zijn zoon *vaiṣṇava*-idealen zou hebben; hij wilde dat Abhay een dienaar van Rādhā en Kṛṣṇa en een prediker van het *Bhāgavatam* zou worden en dat hij de devotionele kunst van het bespelen van de *mṛdaṅga* zou leren. Hij ontving regelmatig bezoek van *sādhv's* en dan vroeg hij hun: "Geef

mijn zoon alstublieft uw zegen dat Śrīmatī Rādhārāṇī hem zal zegenen.” Toen Abhay’s moeder zei dat ze wilde dat haar zoon een Brits advocaat zou worden als hij groot was (wat betekende dat hij in Londen zou moeten studeren), vond een van zijn ooms dat een goed idee. Maar Gour Mohan wilde er niets van weten: als Abhay naar Engeland ging zou hij misschien beïnvloed worden door de Europese manier van kleden en door hun gedrag. “Hij zal leren drinken en op vrouwen jagen”, argumenteerde Gour Mohan. “Ik heb zijn geld niet nodig.”

Al bij het begin van Abhay’s leven begon Gour Mohan zijn plannen uit te voeren. Hij liet een professionele *mṛdaṅga*-speler komen die Abhay de standaardritmes moest leren spelen om de *kīrtana*’s te begeleiden. Rajani was sceptisch: “Wat heeft het voor zin om zo’n jong kind *mṛdaṅga* te leren spelen? Dat is niet zo belangrijk.” Maar Gour Mohan droomde nu eenmaal van een zoon die zou opgroeien met het zingen van *bhajans*, het bespelen van de *mṛdaṅga* en het spreken over het *Śrīmad-Bhāgavatam*.

Toen Abhay geboren werd, was zijn moeder Rajani dertig jaar. Net zoals haar echtgenoot stamde ze uit een oude Gauḍīya Vaiṣṇava-familie. Zij was donkerder van huidskleur dan haar echtgenoot en ze had een licht onvlambaar karakter, terwijl hij nogal ingetogen was. Abhay zag dat zijn vader en moeder in vrede met elkaar samenleefden; nooit vormden ernstige echtelijke conflicten of diepgaande ontevredenheid een bedreiging in zijn ouderlijk huis. Rajani was kuis en religieus aangelegd; een voorbeeldige huisvrouw in de traditioneel vedische zin van het woord. Ze was altijd bezig voor haar echtgenoot en kinderen te zorgen. Abhay zag dat zijn moeder eenvoudige en ontroerende pogingen deed om zich er door gebeden en geloften van te verzekeren dat hij in leven zou blijven.

Net als Gour Mohan behandelde ook Rajani Abhay als een troetelkind. Terwijl haar echtgenoot zijn liefde tot uiting bracht door toegeeflijk te zijn en door plannen te maken voor een voorspoedig spiritueel leven van zijn zoon, kwam haar liefde tot uiting in haar pogingen Abhay te vrijwaren van alle gevaren, ziekte en dood. Toen Abhay geboren werd, legde ze de gelofte af dat ze met haar linkerhand zou eten tot de dag waarop haar zoon het zou opmerken en haar zou vragen waarom ze met de verkeerde hand at. Toen de kleine Abhay dit op zekere dag inderdaad vroeg, hield ze er onmiddellijk mee op. Het was gewoon een middel geweest om zijn leven te beschermen. Ze dacht namelijk dat hij door de kracht van haar gelofte op zijn minst zou opgroeien tot op het moment dat hij haar naar de gelofte zou vragen. Vaak nam zijn moeder hem mee naar de Ganges om hem persoonlijk te baden. Toen hij dysenterie kreeg, genas ze hem met hete *purī*’s en gebakken aubergine met zout. Soms gedroeg Abhay zich koppig; als hij ziek was weigerde hij elk medicijn. Maar zijn moeder was net zo vastbesloten als hij koppig was en dwong hem de medicijnen in te nemen. Als Abhay niet naar school wilde, was zijn vader zoals altijd toegeeflijk,

terwijl Rajani voet bij stuk hield en zelfs iemand liet komen om hem naar school te brengen.

In heel Noord-India wordt Heer Kṛṣṇa door het overgrote deel van de bevolking beschouwd als de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. Deze opvatting over Kṛṣṇa is ook in overeenstemming met de vedische teksten, vooral met de *Bhagavad-gītā*, de meest gelezen vedische tekst. Abhay raakte dan ook al van jongs af aan op natuurlijke wijze met het Kṛṣṇa-bewustzijn vertrouwd. Zijn vader was bovendien bijzonder vroom en in latere jaren zou Śrīla Prabhupāda hem “een zuivere toegewijde van Kṛṣṇa” noemen. Zelfs voordat het kind oud genoeg was om te lopen, nam Gour Mohan zijn zoon al mee naar de Rādhā-Govinda Mandir. Prabhupāda herinnerde zich later dat ze samen bij de ingang van de Rādhā-Govinda-tempel hadden gestaan en daar urenlang tot de Beeldgedaanten van Rādhā-Govinda baden. Govinda was zo prachtig met Zijn amandelvormige ogen.

Abhay was ook helemaal weg van het Ratha-yātrā, een festival dat jaarlijks in Kolkata werd gehouden ter ere van Heer Jagannātha. De grootste Ratha-yātrā van Kolkata werd gehouden in de Rādhā-Govinda Mandir, met drie afzonderlijke wagens waarop de Beeldgedaanten van Jagannātha (Kṛṣṇa), Balarāma en Subhadrā waren geplaatst. Vanaf de Rādhā-Govinda-tempel reden de wagens een klein eindje Harrison Road op en keerden dan weer om. Op die dag deelden de leiders van de tempel altijd grote hoeveelheden Jagannātha *prasādam* uit aan het publiek.

In alle steden van India wordt Ratha-yātrā gehouden, maar het oorspronkelijke Ratha-yātrā, dat elk jaar miljoenen pelgrims trekt, vindt plaats in Jagannātha Purī, een plaats vierhonderdvijftig kilometer ten zuiden van Kolkata. In Purī trekken massa's mensen al eeuwenlang jaarlijks drie dertien meter hoge houten wagens over een traject van drie kilometer om een episode te gedenken uit het eeuwige spel van Heer Kṛṣṇa. Abhay hoorde vertellen hoe Heer Caitanya Zelf, vierhonderd jaar eerder, tijdens het Ratha-yātrā in Purī had gedanst en de leiding had gehad bij het extatische zingen van Hare Kṛṣṇa. Af en toe ging Abhay op het station naar de borden kijken waarop de vertrektijden van de treinen stonden aangegeven. Dan vroeg hij hoeveel het kostte om met de trein naar Purī te gaan en dacht hij er over na hoe hij het geld voor de reis bij elkaar moest krijgen.

Abhay wilde een eigen wagen hebben en zelf Ratha-yātrā vieren en natuurlijk klopte hij bij zijn vader aan voor hulp. Gour Mohan kocht tweedehands een negentig centimeter hoge replica van een *ratha* (wagen) voor hem en samen maakten vader en zoon steunpilaren waarop ze een baldakijn plaatsten dat zoveel mogelijk leek op dat van de grote wagens in Purī. Abhay liet zijn speelkameraadjes en vooral zijn zusje Bhavatāriṇī meehelpen; het sprak vanzelf dat hij hun leider werd. Nadat hij ze had gesmeekt, waren de geamuseerde moeders uit te buurt bereid speciale gerechten klaar te maken, zodat hij op zijn

Ratha-yātrā-festival *prasādam* zou kunnen uitdelen Net zoals het festival in Purī, duurde het Ratha-yātrā van Abhay acht dagen. Zijn familieleden liepen allemaal mee in de optocht en de kinderen uit de buurt trokken de wagen, terwijl ze zongen en zichzelf met drums en *karatāla*'s begeleidden.

Toen Abhay ongeveer zes jaar was, vroeg hij zijn vader of hij zelf een Beeldgedaante mocht hebben om te vereren. Van jongs af aan had hij gezien hoe zijn vader thuis *pūjā* deed en hoe Rādhā-Govinda vereerd werden en hij had steeds gedacht: "Wanneer zal ik Kṛṣṇa zo kunnen vereren?" Gour Mohan kocht een paar kleine Beeldgedaanten van Rādhā en Kṛṣṇa en gaf die aan zijn zoon. Vanaf dat moment offerde Abhay alles wat hij at eerst aan Rādhā en Kṛṣṇa en, net zoals hij dat zijn vader en de priester van Rādhā-Govinda had zien doen, offerde hij een *ghee*-lamp aan zijn Beeldgedaanten en legde hij Ze 's avonds te ruste.

Toen Śrīla Prabhupāda aan het eind van de jaren zestig grote Ratha-yātrā-festivals begon te houden in de steden van Amerika en hij Beeldgedaanten van Rādhā en Kṛṣṇa op de altaren in zijn ISKCON-tempels plaatste, zei hij dat hij al deze dingen van zijn vader had geleerd. Het enige bijzonder belangrijke onderdeel van het Kṛṣṇa-bewustzijn dat hij niet van zijn vader had geleerd, zei hij, was het belang van het drukken en verspreiden van transcendentale literatuur. Dat had hij uitsluitend van zijn spiritueel leraar geleerd, die hij pas later zou ontmoeten.

Abhay studeerde nog toen zijn vader zijn huwelijk regelde met Rādhārāṇī Datta, een dochter van een koopmansfamilie waar hij connecties mee onderhield. Maar Abhay bleef nog enkele jaren bij zijn eigen familie wonen, en zij bij de hare; hij kreeg dus niet meteen de verantwoordelijkheid over een gezin. Eerst moest hij zijn studie afmaken.

Maar tijdens het vierde jaar van zijn studie begon Abhay er steeds minder voor te voelen zijn diploma te halen. Hij sympathiseerde met de nationalisten, die voorvechters waren van nationale scholen en zelfbestuur.

In het studiejaar boven Abhay zat een vurig nationalist, Subhas Chandra Bose. Hij zou later de leider worden van het Indiase Nationale Leger, dat gevormd zou worden om de heerschappij van de Britten in India omver te werpen. Toen Subhas Chandra Bose er bij de studenten op aandrong de Indiase onafhankelijkheidsbeweging te steunen, gaf Abhay daar gehoor aan. Het vertrouwen dat Bose had in het spiritueel leven en zijn enthousiasme en vastberadenheid stonden hem erg aan. Abhay interesseerde zich niet voor politieke activiteiten, maar het ideaal van de onafhankelijkheidsbeweging sprak hem wel aan. De roep om *svarāj* (onafhankelijkheid) had bij vrijwel alle studenten, evenals Abhay, gehoor gevonden, ook al was het ondergronds.

Abhay was vooral geïnteresseerd in Mohandas K. Gandhi. Gandhi had altijd een *Bhagavad-gītā* bij zich en zei dat hij meer door de *Gītā* werd geleid

dan door welk boek dan ook. Hij hield er zuivere gewoontes op na en onthield zich van genotmiddelen, vlees en vrije seks. Hij leefde sober, net als een *sādhū*, maar scheen over meer integriteit te beschikken dan de bedelende *sādhū's* die Abhay zo vaak had gezien. Abhay las Gandhi's toespraken en volgde al zijn activiteiten. Misschien kon Gandhi, zo dacht hij, spiritualiteit in de praktijk brengen.

Gandhi riep de Indiase studenten op hun studie op te geven. Scholen die door vreemdelingen werden geleid, zei hij, brachten je een slavenmentaliteit bij. Zo werd men niet meer dan een marionet in handen van de Britten. Toch was een schooldiploma de basis om carrière te maken in het leven. Abhay overwoog alles zorgvuldig en toen hij in 1920 zijn vierde studiejaar afmaakte en voor het examen slaagde, weigerde hij zijn diploma in ontvangst te nemen. Op deze manier wilde hij protest aantekenen en reageren op Gandhi's oproep.

Na de slachtpartij bij Jallianwala Bagh, waarbij Britse soldaten honderden ongewapende Indiërs doodschoten die zich voor een vreedzame bijeenkomst hadden verzameld, riep Gandhi op tot een volledige stopzetting van de samenwerking en tot het boycotten van alles wat Brits was. Door zijn diploma te weigeren, begon Abhay zich steeds meer te scharen aan de kant van Gandhi's onafhankelijkheidsbeweging. Hoewel Abhay's vader zich hierover zorgen maakte, nam hij het zijn zoon niet kwalijk. Hij bekommerde zich meer om de toekomst van Abhay dan om het politieke lot van India. Daarom zorgde hij ervoor dat Abhay via een vooraanstaande familievriend, een zekere Dr. Kartick Chandra Bose, een goede baan kreeg. Dr. Bose, die behalve een voortreffelijk chirurg ook fabrikant van geneesmiddelen was, had een eigen bedrijf met de naam Bose's Laboratory, gevestigd in Kolkata. Hij wilde Abhay graag als afdelingschef in zijn firma aannemen.

Zijn leven lang zou Śrīla Prabhupāda vaak en met veel gevoel terugdenken aan zijn eerste ontmoeting met zijn spiritueel leraar in 1922. Eerst wilde Abhay hem niet ontmoeten, omdat hij niet bepaald onder de indruk was van de zogenaamde *sādhū's* die bij zijn vader op bezoek kwamen. Maar een van Abhay's vrienden was blijven aandringen en had hem meegenomen naar het gebouw van de Gauḍīya Maṭha. Ze waren naar het dak gebracht en zagen daar Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī. Abhay en zijn vriend hadden nog maar nauwelijks hun eerbetuigingen gebracht en waren bezig te gaan zitten, of hij zei tegen hen: "Jullie zijn jonge, ontwikkelde mensen. Waarom trekken jullie er niet op uit om overal ter wereld de boodschap van Heer Caitanya te prediken?"

Abhay was heel verrast dat de *sādhū* hun onmiddellijk had gevraagd om namens hem te gaan prediken. Onder de indruk als hij was, wilde hij Bhaktisiddhānta Sarasvatī met intelligente vragen op de proef stellen.

Abhay was gekleed in witte *khāḍī*, wat in het India van die tijd betekende dat iemand het streven van Gandhi naar politieke onafhankelijkheid steunde. In

de geest van het Indiase nationalisme vroeg Abhay daarom: “Wie zal uw boodschap van Caitanya horen? We leven in een afhankelijk land. India moet eerst onafhankelijk worden. Hoe kunnen we de Indiase cultuur uitdragen, zolang we door de Britten worden overheerst?”

Śrīla Bhaktisiddhānta antwoordde dat het Kṛṣṇa-bewustzijn niet hoefde te wachten op een verandering in de Indiase politiek en ook niet afhankelijk was van wie er aan de macht was. Het Kṛṣṇa-bewustzijn was zó belangrijk, dat het niet kon wachten.

Abhay was getroffen door zijn stoutmoedigheid. Heel India was in rep en roer en leek te bevestigen wat Abhay had gezegd. Veel beroemde leiders uit Bengalen, heiligen en zelfs Gandhi – intelligente en spiritueel gerichte mensen – hadden dezelfde vraag kunnen stellen om deze *sādhū* op de proef te stellen.

Maar Śrīla Bhaktisiddhānta stelde dat alle regeringen tijdelijk waren. De eeuwige werkelijkheid was het Kṛṣṇa-bewustzijn en de spirituele ziel het ware zelf. Geen enkel door de mens bedacht politiek systeem kon de mensheid werkelijk helpen. Dit was het oordeel van de vedische heilige teksten en van de lijn van spiritueel leraren. Het echte welzijnswerk, zei hij, moet veel verder gaan dan de zorg voor het tijdelijke en moet de mens voorbereiden op zijn volgend leven en op zijn eeuwige relatie met de Allerhoogste.

Abhay was al tot de slotsom gekomen dat dit in elk geval niet weer een of andere dubieuze *sādhū* was en hij luisterde aandachtig naar de woorden van Śrīla Bhaktisiddhānta. Hij merkte dat hij geleidelijk overtuigd raakte. Bhaktisiddhānta Sarasvatī citeerde sanskrietverzen uit de *Bhagavad-gītā*, waarin Heer Kṛṣṇa verklaart dat een mens alle andere religieuze plichten moet laten voor wat ze zijn en zich over moet geven aan Hem, de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. Abhay was Heer Kṛṣṇa en Zijn instructies in de *Bhagavad-gītā* nooit vergeten en zijn familie had Heer Caitanya Mahāprabhu, voor wiens missie Bhaktisiddhānta zich inzette, altijd vereerd. Maar hij was verbaasd deze leer op zo'n meesterlijke manier gepresenteerd te horen.

Abhay voelde zich verslagen. Maar hij genoot ervan. Toen de discussie na twee uur afgelopen was, liep hij samen met zijn vriend de trap af en de straat op. Śrīla Bhaktisiddhānta's uitleg van de onafhankelijkheidsbeweging als een tijdelijke, onvolmaakte zaak, had diepe indruk op Abhay gemaakt. Hij voelde zich meer een volgeling van Bhaktisiddhānta Sarasvatī dan een nationalist. Ook dacht hij bij zichzelf, dat het beter zou zijn geweest als hij niet was getrouwd. Deze grote persoonlijkheid vroeg hem te gaan prediken. Hij had zich onmiddellijk bij hem kunnen aansluiten, maar nu vond hij het niet juist om zijn gezin in de steek te laten.

“Hij is fantastisch!” zei Abhay tegen zijn vriend. “De boodschap van Heer Caitanya is in handen van een heel deskundig iemand.”

Later vertelde Śrīla Prabhupāda, dat hij Śrīla Bhaktisiddhānta eigenlijk diezelfde avond nog als zijn spiritueel leraar had aanvaard. “Niet officieel,” zei Prabhupāda, “maar in mijn hart. Ik vond dat ik een bijzonder fijn, heilig persoon had ontmoet.”

Na zijn eerste ontmoeting met Bhaktisiddhānta Sarasvatī, begon Abhay meer contact te zoeken met de toegewijden van de Gauḍīya Maṭha. Ze gaven hem boeken en vertelden hem de geschiedenis van hun spiritueel leraar. Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī was een zoon van Bhaktivinoda Ṭhākura, een andere grote *vaiṣṇava*-leraar in de opeenvolging van discipelen vanaf Heer Caitanya. Vóór Bhaktivinoda was de leer van Heer Caitanya onbegrijpelijk geworden door toedoen van leraren en sektes die ten onrechte beweerden dat ze volgelingen van Heer Caitanya waren en die op verschillende drastische wijzen waren afgeweken van Zijn zuivere leer. De goede reputatie van het Vaiṣṇavisme was in gevaar. Maar Bhaktivinoda Ṭhākura had door het schrijven van vele boeken en door zijn sociale positie als hooggeplaatst regeringsfunctionaris het aanzien van het Vaiṣṇavisme in ere weten te herstellen. Hij predikte dat de leer van Heer Caitanya de hoogste vorm van theïsme was en dat ze voor alle mensen van de hele wereld bedoeld was en niet voor een bepaalde sekte, religie of natie. Hij voorspelde dat Heer Caitanya's leer over de hele wereld verspreid zou worden en verlangde daar vurig naar.

Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī onderwees de conclusie van Heer Caitanya's leer, namelijk dat Heer Kṛṣṇa de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods is en dat het zingen van Zijn heilige naam belangrijker is dan welke andere religieuze activiteiten dan ook. In vroeger tijden waren er andere manieren om tot God te komen, maar in het huidige tijdperk van Kali zou alleen het zingen van Hare Kṛṣṇa effectief zijn. Zich baserend op heilige teksten als de *Bṛhan-nāradya Purāṇa* en de *Upaniṣads*, hadden Bhaktivinoda Ṭhākura en Bhaktisiddhānta Sarasvatī vooral de nadruk gelegd op het belang van de *mahā-mantra*: Hare Kṛṣṇa, Hare Kṛṣṇa, Kṛṣṇa Kṛṣṇa, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare.

Abhay was op de hoogte van deze verwijzingen in de heilige teksten, hij kende de conclusies van de *Gītā* en ook het chanten van de *mahā-mantra* was niet nieuw voor hem. Maar nu hij de boeken van de grote *ācārya*'s gretig aan het lezen was, realiseerde hij zich de reikwijdte van Heer Caitanya's boodschap pas echt. Nu ontdekte hij de diepgang van zijn eigen *vaiṣṇava*-erfgoed en zag hij hoe doeltreffend dit kon zijn om in een tijdperk vol problemen het hoogste welzijn voor de mensen te creëren.

Om zakelijke redenen verhuisde Abhay met zijn vrouw en kinderen naar Allahabad. Daar werd hij in 1932 geïnitieerd als leerling van Bhaktisiddhānta Sarasvatī. De dertig jaar die Abhay daarna nog in India doorbracht, zouden in het teken staan van een oprecht en steeds groeiend verlangen om het

Kṛṣṇa-bewustzijn over de hele wereld te prediken, zoals zijn spiritueel leraar hem had opgedragen.

Maar de verantwoordelijkheid voor zijn gezin en zijn predikactiviteiten leken met elkaar in botsing te komen. Thuis was zijn vrouw religieus, maar het idee zich in te zetten om het Kṛṣṇa-bewustzijn te verspreiden, sprak haar niet aan. Zelfs toen Abhay probeerde om thuis bijeenkomsten te houden en de *Bhagavad-gītā* te bespreken, zat ze liever boven thee te drinken. Ondanks haar koppigheid bleef Abhay geduldig en probeerde hij haar erbij te betrekken.

Als vertegenwoordiger van de farmaceutische industrie reisde Abhay veel met de trein, vooral in het noorden van India. Hij dacht dat hij, als hij rijk werd, zijn geld goed zou kunnen gebruiken om de boodschap van Bhaktisiddhānta Sarasvatī te verspreiden. Deze gedachte stimuleerde hem bij het zaken doen.

Abhay was niet in de gelegenheid om met zijn spiritueel leraar mee te reizen of hem vaak te zien, maar als het enigszins mogelijk was, probeerde hij een zakenreis naar Kolkata te plannen op een moment dat zijn spiritueel leraar daar ook was. Op die manier lukte het hem zijn spiritueel leraar in de loop van vier jaar ongeveer twaalf keer te ontmoeten. Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī gebruikte zulke krachtige argumenten tegen andere filosofieën, dat zelfs zijn eigen leerlingen hem altijd heel voorzichtig benaderden als hij alleen was. Maar tegen Abhay was Śrīla Bhaktisiddhānta altijd heel vriendelijk, hoewel ze elkaar niet vaak zagen. Śrīla Prabhupāda vertelde later: “Soms kreeg ik kritiek van mijn godsbroeders omdat ik nogal vrijuit met hem sprak. Dan haalden ze een Engels gezegde aan: ‘Dwazen stormen naar binnen waar engelen niet naar binnen durven gaan.’ Maar dan dacht ik: ‘Ik een dwaas? Nou, dat kan wel zijn, maar zo ben ik nu eenmaal.’ Mijn *guru mahārāja* heeft me altijd met heel veel genegenheid behandeld.”

In 1935 presenteerde Abhay een gedicht en een essay van eigen hand op een bijeenkomst van godsbroeders in Mumbai, ter gelegenheid van de 62^e verjaardag van Śrīla Bhaktisiddhānta. De teksten vielen nogal in de smaak en werden dan ook in het tijdschrift van de Gauḍīya Maṭha, *The Harmonist*, gepubliceerd. Een van zijn godsbroeders betitelde Abhay informeel als *kavi*, ‘geleerd dichter’. Voor Abhay kwam de lof voor zijn eerste publicaties pas echt toen het gedicht onder ogen kwam van Bhaktisiddhānta Sarasvatī. Met één couplet was Śrīla Bhaktisiddhānta zo blij, dat hij het aan al zijn bezoekers liet zien:

*Het Absolute heeft gevoel
Hebt gij bewezen;
De ellende van het impersonalisme
Hebt gij naar het rijk der fabelen verwezen.*

Op de een of andere manier had Abhay in dit eenvoudige couplet de essentie van de strijd van zijn spiritueel leraar tegen impersonalistische filosofieën weten te vatten. En voor Śrīla Bhaktisiddhānta was dit een teken dat Abhay de gedachten van zijn *gurudeva* heel goed aanvoelde. Ook over het essay dat Abhay geschreven had, was Śrīla Bhaktisiddhānta bijzonder te spreken en hij liet het aan enkele van zijn vertrouwelijkste leerlingen zien. Hij gaf de uitgever van *The Harmonist* de opdracht: “Publiceer alles wat hij schrijft.”

Een van de belangrijkste ontmoetingen die Abhay met zijn spiritueel leraar had, vond in 1935 plaats in Vṛndāvana. Abhay was niet langer een nieuweling, maar een bonafide leerling die zijn best deed zijn spiritueel leraar te helpen voor zover zijn leven als gezinshoofd dat toeliet. Toen Śrīla Bhaktisiddhānta op een dag met Abhay en enkele andere volgelingen een wandeling langs het heilige Rādhā-kunḍa-meer maakte, nam hij Abhay in vertrouwen. Er was onenigheid geweest tussen enkele van zijn leidinggevende volgelingen, zei hij, en dat deed hem veel verdriet. De leerlingen hadden ruzie gekregen over wie welke van de verschillende kamers en faciliteiten kon gebruiken in het hoofgebouw van de Gauḍīya Māṭha in Kolkata. Als ze nu al ruzie gingen maken, wat zou er dan gebeuren als hun spiritueel leraar er niet meer was? Abhay was niet bij het conflict betrokken geweest en wist niet eens waar het precies om ging. Maar toen hij zijn spiritueel leraar zo hoorde spreken, voelde hij zich ook bedroefd worden.

Diep verontrust zei Śrīla Bhaktisiddhānta tegen Abhay: “Er zal brand zijn.” Op een dag zou de Gauḍīya Māṭha in Kolkata door de wrijving tussen verschillende partijen in vlammen opgaan, en dat vuur zou zich verspreiden en vernietigend werk doen. Abhay luisterde, maar hij wist niet wat hij ervan moest denken. “Het is misschien beter”, zei Bhaktisiddhānta Sarasvatī, “om het marmer van de muren van de tempel te halen en te verkopen. Het zou beter zijn als ik dat kon doen en boeken drukken.”

Toen zei Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī heel direct tegen Abhay: “Ik had het verlangen om boeken te drukken. Als je ooit geld hebt, druk er dan boeken mee.” Terwijl hij bij Rādhā-kunda stond en naar zijn spiritueel leraar keek, liet Abhay deze woorden diep tot zich doordringen: “Als je ooit geld hebt, druk er dan boeken mee.”

Śrīla Bhaktisiddhānta verliet deze wereld in december 1936. Een maand voor zijn heengaan schreef Abhay hem een brief. Hij vond dat hij als *grhastha* zijn spiritueel leraar niet volledig kon dienen en wilde weten wat hij nog meer kon doen. Daarom vroeg hij: “Is er iets bepaalds waarmee ik u van dienst kan zijn?” Twee weken later kreeg Abhay antwoord:

Ik ben er volledig van overtuigd dat jij onze denkbeelden en redeneringen in het Engels kunt uitleggen aan mensen die onze talen (Bengaals en Hindi) niet spreken... Dat zal zowel jou als je toehoorders ten goede komen. Ik heb alle hoop dat jij een hele goede Engelssprekende prediker zult worden.

Abhay zag hier meteen dezelfde opdracht in die hij in 1922 bij zijn eerste ontmoeting met Śrīla Bhaktisiddhānta had gekregen. Hij zag de brief als een bevestiging. Nu had hij geen enkele twijfel meer over het doel van zijn bestaan.

“De brand in de *maṭha*” die Śrīla Bhaktisiddhānta voorspeld had, brak bijna onmiddellijk uit. Een paar oudere volgelingen verschilden van mening over het leiderschap in de *maṭha*’s en al snel onttaardde dat in rechtszaken over het eigendomsrecht van de tempels. Omdat Abhay een getrouwd zakenman was, had hij weinig te maken gehad met de activiteiten van de Gauḍīya Maṭha en daar had hij nu baat bij. Hij had niets te maken met de conflicten maar betreunde dat het uitdrukkelijk verzoek van hun spiritueel leraar om samenwerking werd genegeerd, waardoor zijn organisatie van tempels en drukpersen instortte.

Niet veel later brak er een ander, veel groter conflict uit: de Tweede Wereldoorlog. De tactiek van de Britten bestond uit het tot zinken brengen van vele boten met voedsel en het vernietigen van een groot deel van de Indiase rijkstooft uit angst dat het voedsel in handen van de vijand zou vallen. Hierdoor moesten de Indiërs honger lijden en verloren ze de boten waarmee ze handel moesten drijven. De hongersnood die hierdoor in Bengalen uitbrak, was de ergste in 150 jaar.

Abhay slaagde erin om net genoeg voedsel te bemachtigen om zijn eigen gezin in leven te houden. Maar maandenlang zag hij de talloze bedelaars op trottoirs en onbebouwde terreinen hun eten koken op geïmproviseerde fornuizen en in de open lucht of onder bomen slapen. Hij zag uitgehongerde kinderen die de vuilnisbakken overhoop haalden op zoek naar iets eetbaars. Van daar was het maar een kleine stap om met de honden om het afval te gaan vechten, en ook dat werd een vertrouwd beeld in de straten van Kolkata.

Het onderricht dat hij van Śrīla Bhaktisiddhānta had gehad, hielp Abhay het lijden door de hongersnood te begrijpen. God had het zo geregeld dat de aarde voldoende voedsel kon produceren; het probleem was de hebzucht en het wanbeleid van de mens. “Er is in de wereld nergens gebrek aan”, had Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī gezegd. “Het enige waar gebrek aan is, is Kṛṣṇa-bewustzijn.” Deze spirituele visie leek nu meer dan ooit van toepassing, en Abhay verlangde steeds sterker naar de praktische toepassing van datgene waarvan hij wist dat het alle ziektes zou genezen. Ervan overtuigd dat hij een dringende boodschap had voor de wereldburgers die de oorlogen moe waren, overwoog hij een blad uit te geven in dezelfde krachtige stijl als zijn spiritueel leraar. Daarin zou de wereldcrisis door

het oog van de heilige teksten zou worden bekeken. Hij had ideeën genoeg en was al lang aan het sparen, juist voor dit doel.

In de voorkamer van zijn flat in Kolkata nam het idee voor het tijdschrift vaste vorm aan. Daar schreef, bewerkte en typte Abhay het manuscript. Hij noemde het tijdschrift *Back to Godhead*: “Gepubliceerd en opgericht door Abhay Charan De, in directe opdracht van Śrī Śrīmad Bhaktisiddhānta Sarasvatī Goswami Prabhupāda.”

Maar hij moest herhaaldelijk regeringsambtenaren om toestemming vragen voor het gebruik van papier om zijn tijdschrift te drukken. Hoewel hij maar één stem was tussen miljarden mensen en bovendien geen steun, geld of volgelingen had, vertrouwde hij op zijn *guru* en op Heer Kṛṣṇa. Hij was overtuigd van het belang van zijn boodschap. Daarom bracht hij, zelfs tijdens de oorlog, temidden van explosies en doden, het eerste nummer uit, “omdat er grote behoefte aan dit soort literatuur is.”

In de loop van de jaren veertig bleven grote nationale gebeurtenissen in India de aandacht van de wereld trekken. In 1947 verkreeg India haar lang begeerde onafhankelijkheid van Engeland. Maar de nationale vreugde werd al snel gevolgd door afgrijzen, toen honderdduizenden de dood vonden in de gevechten die volgden op de splitsing van het land in India en Pakistan. Zoals Prabhupāda later vertelde: “We hebben gezien hoe in 1947 de hindoes met de moslims vochten. De ene partij bestond uit hindoes en de andere uit moslims. Ze vochten en zovelen kwamen om. En toen ze dood waren, was er geen verschil meer tussen wie er nu hindoe was en wie moslim – de mannen van de gemeentereinigingsdienst stapelden de lijken op elkaar en gooiden ze ergens neer.”

Abhay had niet veel vertrouwen in de belofte dat er vrede zou komen en beschouwde de Indiase onafhankelijkheid ook niet als een oplossing. Wat kon er veranderen zolang de leiders niet godsbewust waren? In *Back to Godhead* schreef hij in het artikel *Gandhi-Jinnah Talks*: “Hindoe en mohammedaan, christen en christen, boeddhist en boeddhist zullen blijven vechten tot aan de dag van de totale vernietiging.” Zijn standpunt: zolang mensen geleid worden door zelfzuchtige belangen en het verlangen naar zinsbevrediging, zullen ze altijd blijven vechten. Werkelijke eenheid is alleen mogelijk op het niveau van spiritueel begrip en dienst aan de Allerhoogste.

Zelfs toen Abhay niet in staat was voldoende geld bijeen te krijgen om regelmatig nummers van *Back to Godhead* uit te brengen, bleef hij doorgaan met schrijven. Zijn meest ambitieuze project was het schrijven van een commentaar op de *Bhagavad-gītā*, maar hij predikte ook de boodschap van Heer Caitanya door middel van brieven. Hij schreef brieven naar vele regeringsleiders, voornamelijk bekenden en mensen van wie hij artikelen had gelezen of wier activiteiten zijn aandacht in de krant hadden getrokken. Hij presenteerde zichzelf als een nederig

dienaar en legde zo zijn ideeën uit over hoe de oorspronkelijke Kṛṣṇa-bewuste cultuur van India toegepast kon worden als de succesvolle oplossing voor allerlei problemen. Soms kreeg hij een reactie via de secretarissen van regeringsinstanties, maar meestal werden zijn brieven genegeerd.

Het was onvermijdelijk dat Abhay Mohandas Gandhi in devotionele dienst zou willen betrekken. Omdat Gandhi zich zijn hele leven met moedige, ascetische en voorbeeldige activiteiten voor zijn landgenoten had ingezet, had hij een enorme invloed gekregen op de Indiase massa's. Bovendien droeg Abhay hem een warm hart toe omdat hij als jonge man tot zijn aanhangers had behoord. Op 7 december 1947 schreef Abhay Gandhi, die in New Delhi woonde, een lange brief. Hij was zich ervan bewust dat Gandhi problemen had met veel van zijn vroegere aanhangers, die nu de leiding in het land hadden. Ze brachten zijn idealen van eenheid tussen hindoes en moslims en van de ontwikkeling van het platteland niet in praktijk. Zowel hindoes als moslims hadden kritiek op hem. Met zijn achtenzeventig jaar was hij een lichamelijk zwak en droefgeestig man.

Abhay wist dat zijn brief Gandhi waarschijnlijk nooit zou bereiken, maar hij verstuurde hem toch. Zichzelf een 'onbekende vriend van Gandhi' noemend schreef hij: "Ik zeg u als oprechte vriend dat u zich onmiddellijk uit de actieve politiek moet terugtrekken, als u tenminste geen roemloze dood wilt sterven." Hoewel hij met warmte Gandhi's eer en aanzien erkende, zei hij dat het allemaal illusie zou blijken. Behalve als Gandhi zich uit de politiek terug zou trekken en zich zou gaan bezighouden met het lezen en prediken van de *Bhagavad-gītā*. Vooral nu Gandhi aan het eind van zijn leven was gekomen, waarschuwde Abhay, moest hij het politieke gebeuren laten voor wat het was en zich richten op de Absolute Waarheid. Abhay verzocht Gandhi zich op zijn minst één maand terug te trekken en samen met hem de *Bhagavad-gītā* te bespreken.

Abhay's brief zou onbeantwoord blijven. Een maand later, op 30 januari, vond Gandhi de dood. Plotseling kon Abhay's brief van de maand daarvoor als een voorspelling worden gelezen.

TERWIJL ABHAY STEEDS INTENSIEVER begon te schrijven en te prediken, gingen zijn zaken en familieaangelegenheden geleidelijk achteruit. Hij had het gevoel dat een bepaald vers dat Heer Kṛṣṇa in het *Śrīmad-Bhāgavatam* sprak, speciaal op hem van toepassing was: "Wanneer Ik Me ten opzichte van iemand bijzonder genadig gestemd voel, neem Ik geleidelijk aan al zijn materiële bezittingen weg. Zijn vrienden en familieleden willen dan niets meer te maken hebben met zo'n berooide en ongelukkige kerel" – zodat er voor hem alleen nog Kṛṣṇa overblijft. Toen Abhay's zaak in Allahabad zwaar in de schulden kwam te zitten, probeerde hij in Lucknow een fabriek te openen. In het begin zag het er hoopvol uit, maar ook deze fabriek begon verlies te draaien en moest worden gesloten.

Hoewel hij zijn vrouw en kinderen, die in een appartement in Kolkata woonden, bleef onderhouden, woonde Abhay meestal ergens anders. Hij ging terug naar Allahabad, maar stopte steeds minder energie in de verkoop van farmaceutische producten. Hij was meer geïnteresseerd in prediken.

Toen een gastvrije klant in de stad Jhansi hem uitnodigde om een lezing te geven in de Gita-Mandir, nam Abhay het aanbod graag aan. Zijn lezing viel in goede aarde bij het publiek van Jhansi, dat voornamelijk uit jonge studenten en artsen bestond. Maar hun waardering was hoofdzakelijk sociaal en cultureel geïnspireerd. Ze nodigden regelmatig mensen uit om een lezing te komen geven. Het was nooit hun bedoeling geweest dat Abhay zou proberen een permanent centrum in Jhansi te vestigen. Maar Abhay was vooruitziend en ambitieus. Hij droeg zijn zaken in Allahabad over aan zijn zoon en probeerde in Jhansi een spirituele beweging van de grond te krijgen.

Abhay was 56 en vond dat hij nu heel serieus moest beginnen de opdrachten van zijn spiritueel leraar te verwezenlijken. Zoals hij tegen iemand in Jhansi had gezegd: "De hele wereld, meneer Mitra, zit op een spirituele revolutie te wachten." Omdat de organisatie van zijn spiritueel leraar, de Gauḍīya Maṭha, door de voortdurende partijstrijd krachteloos geworden was, probeerde hij een wereldwijde beweging van toegewijden te beginnen. Hoewel hij maar een of twee actieve helpers had, kreeg hij de beschikking over een leegstaande tempel en begon te werken aan wat hij in gedachten voor zich zag als een soort spirituele Verenigde Naties. Hij schreef statuten en liet zijn beweging wettelijk registreren als de League of Devotees.

Abhay ging volledig op in deze bezigheden tot hij op een dag een telegram ontving waarin stond dat er in zijn zaak in Allahabad was ingebroken. Zijn bedienden hadden zijn geld, de medicijnen en alles wat waarde had, gestolen. Nadat hij het nieuws gelezen had, viel hij stil. Maar daarna lachte hij en citeerde het *Śrīmad-Bhāgavatam*: Het is Kṛṣṇa's genade als Hij het materiële succes van Zijn oprechte toegewijde tenietdoet. Toen een van zijn vrienden in Jhansi hem de raad gaf naar Allahabad terug te gaan, antwoordde hij: "Nee, dit is goed voor mij. Eerst was ik bedroefd dit te horen, maar ik begrijp nu dat hiermee een grote gehechtheid verbroken is. Mijn leven is nu volledig overgegeven en toegewijd aan Śrī Śrī Rādhā-Kṛṣṇa."

Bij een bezoek aan zijn gezin in Kolkata maakte Abhay zich ook los van de laatste verantwoordelijkheden voor zijn familie. Hij had er nog steeds een bedrijfje en was gekomen om te proberen fondsen te verzamelen voor zijn zendingswerk in Jhansi. Maar het was onvermijdelijk dat hij weer bedolven zou worden onder familieverplichtingen. Sommige van zijn kinderen waren nog steeds niet getrouwd, de huur en rekeningen moesten worden betaald. Zelfs als hij zijn apotheek in Kolkata tot bloei wist te te brengen, zou het gezin alles opeisen wat